Jan Neruda – Pro strach židovský

PŘEBRÁNO ZE STRÁNEK NÁRODNÍHO VZDĚLÁVACÍHO INSTITUTU

DOSTUPNÉ Z: https://web.archive.org/web/20160620102128/http://vzdelavaci-institut.info/?q=pro-strach-zidovsky

Předmluva

Již před staletími dívali se vynikající čeští lidé na Židy pro jejich bezohlednost, s jakou se vždy drali kupředu a pro kořistnictví nejhoršího druhu, jimž se obohacovali, jako na své nepřátele a nenáviděli je. Čeští králové v minulosti byli často nuceni ujímat se Židy utiskovaného českého lidu a zakročovati proti nim. Také v době tak zvané osvícenské a v době liberalismu, která umožnila Židům dostati se ze svých ghet na důležitá místa v životě národů – největší duchovní velikáni vyjadřovali se o Židech jako o bezohledných příživnících a vykořisťovatelích národů, poskytnuvších jim pohostinství.

Velicí mužové jako Voltaire, Goethe, Schiller, Richard Wagner, Herder, Renan, Dostojevskij aj. varovali ve svých projevech před Židy. Francouzský filosof a humanista Voltaire, jeden z hlavních duševních předchůdců veliké revoluce francouzské napsal v „Essai sur les moeurs“: „Židovský národ osměluje se projevovati nesmiřitelnou nenávist vůči všem národům, bouří se proti všem svým pánům. Vždy jsa pověrečný, vždy dychtiv cizího jmění, vždy barbarský, plazí se v neštěstí a je drzý ve štěstí.“

„Dictionaire Phylosophique 1“píše: „Naleznete v židech jen nevzdělaný a barbarský národ, soustřeďující v sobě

odedávna nejšpinavější lakotu a nejodpornější pověru, jakož i nepřekonatelnou nenávist vůči národům, kteří je mezi sebou trpí a obohacují.“ Konečně píše Voltaire ve svém díle „Dien et les hommes XXIX.“ toto: „Židé vždy se učili u jiných národů a sami jiné národy ničemu nenaučili. Peníze byly řídítkem jejich činů po všechny doby.“ Veliký ruský spisovatel Dostojevskij píše v pojednání o Židech, které napsal v roce 1877: „Žid kdekoliv se usadil, tam ještě více snižoval a kazil lid, tam ještě více upadala lidskost, ještě více klesal stupeň vzdělanosti, ještě hnusněji se rozšiřovala beznadějná nelidská chudoba a s ní zoufalost. Tažte se domorodého obyvatelstava z našich západních a jižních gubernií: „Co hýbe Židem a co jím hýbalo po tolik století?“ Dostanete jednomyslnou odpověď: „Nemilosrdnost hýbala jím, jen nemilosrdnost k nám a jen touha nakrmiti se naším potem a naší krví.“ A co více? Ukažte na nějaký jiný národ z jinorodých národů v Rusku, který by se mohl v tomto případě rovnati Židu svým hrozným působením. Nenajdete takového!“

Stejný názor o Židech měli i velikáni českého národa jako Havlíček, Palacký, Božena Němcová, Jan Neruda, J.Arbes, Sládek aj. S nimi pak stejného názoru byl i český lid, který v Židovi viděl vždy svého vykořisťovatele a to i po roce 1918, kdy Židům dostalo se v českých zemích

privilegovaného postavení, když židozednáři a jich přisluhovači ujali se vlády nad ním.

Po celých dvacet let až do změny státoprávního poměru v roce 1939, kdy české země byly včleněny do Říše, bylo u nás Židovstvo vládnoucím činitelem. O Židech mohla se říkati jen chvála, kdo je hanil, byl prohlášen za nejčernějšího reakcionáře. Mohlo se nadávat třeba na všechny národy, jen ne na národ židovský. Mohla se hanit a zneucťovat všechna náboženství, jen ne náboženství izraelské. To bylo posvátné a nedotknutelné. Kdo se jej dotkl – byl nevzdělanec, barbar a zpátečník nejhoršího zrna. Pokrokáři v Židy ovládaném českém tisku nenechali na opovážlivci, dotknuvším se třeba sebe šetrněji Židů, ani chloupek čistý. Byl znemožňován i existenčně a pronásledován ze všech stran.

Protižidovská literatura byla umlčována nejen židozednáři, ale i úředně. Za těchto okolností nelze se divit, že byl umlčen každý hlas o Židech, třeba to byl i hlas našeho velikého spisovatele, básníka „Zpěvu kosmických“ Jana Nerudy. Židé starali se přehorlivě, aby o nich nebylo ani mluveno jako o Židech a „velepokrokový“ a „evropanský“ český tisk jim až na malé výjimky statečně pomáhal.

Studii Jana Nerudy „Pro strach židovský“ vydal v roce 1935 český publicista a spolupracovník týdeníku

„Fronta“, vydávaného Karlem Horkým, Jaroslav Slavata. Jak tomu jinak za vylíčených poměrů ani býti nemohlo, byla tato Nerudova studie tiskem umlčena. Přikročili-li jsme dnes k jejímu opětovnému vydání i s poznámkami a vysvětlivkami J.Slavaty, činíme tak z přesvědčení, že český lid a zejména jeho široké vrstvy musí znáti, co soudil Jan Neruda, jeden z jeho nejoblíbenějších spisovatelů, o Židech.

Tuto studii o Židech napsal Jan Neruda před více jak sedmdesáti lety. Kdyby ji byl napsal o šedesát let později, byli by jej židozednáři bývalé ČSR zcela jistě prohlásili za nekulturního barbara a byli by jej prohlásili i za zrádce národa jen proto, že „též si chodil pro rozum do Německa“ – k Richardu Wagnerovi.

Nerudova studie ukazuje, jak bezpečným vůdcem jest instinkt, cit, nejen jednotlivcům, ale i národům v jejich boji o život. Neruda mýlil se ve své studii jen tam, kde dal se svésti místo citem rozumářstvím své doby, rozumářstvím, které celou řadu let, ba století pracovalo na tom, aby skutečný život podřídilo vydumaným formulkám a zaklínadlům. Ale jsou to omyly celkem nepatrné, jak vidno z poznámek J.Slavaty. A i přes ně veliký básník, veden neomylným instinktem, dospívá ke správnému závěru, tak jako k němu dospěli všichni

vpravdě velcí mužové všech národů, kteří přišli se styku se Židy.

Rudolf Hudec

JAN NERUDA

PRO STRACH ŽIDOVSKÝ

(PSÁNO V ROCE 1869)

Uspořádal redaktor Rudolf Hudec

I.

Evropskou společností lidskou zašplouchla nyní nová vlna myšlenková, palčivě náruživá. Nesmíme ji nechat odšplouchnout kolem sebe, abychom nezkusili loď svou po ní pošinout dál, nás se ta otázka nová týká víc než jiných, odpovídají-li jiní k ní jen z hlediště společenského či uměleckého, my máme k ní také odpověď politickou a národní. Míníme starou otázku židovskou, již nyní nově povznesl velký skladatel a ještě větší Němec a liberalista Richard Wagner.

Nejedná se o to, mají-li či nemají Židé být emancipováni. Jsou již, a kde nejsou ještě zcela, budou co nejdřív, nikdo nezadrží proud osvěty lidské, k jasnosti se probírající - tím je otázka rozluštěna.1) Nejedná se víc o emancipaci Židů, nýbrž o emancipaci od Židů, o to, abychom se vybavili z výstředností druhé a nestali se z tyranů2) otroky. Z tohoto vybavování se nesmí nikdo vyčíst snad

nenávist k Židům, jakož také ti, kdož historicky a psychologicky skumným okem pohlížejí na posavadní snahu celého vzdělaného světa, přející emancipaci Židů, netvrdí, že by přání to bylo vyrostlo právě z lásky k Židům. Wagnerův spis „Das Judentum in der Musik“ mluví na jednom místě o „neuvědomělém pocitu, jakýž se v lidu jeví co nejvnitřnější nechuť k židovské bytnosti“, a na druhém místě praví : “Vyjímečné postavení Židů volalo k spravedlnosti naší, jakmile v nás samých vzbudil se pud po vlastní společenské svobodě. Když jsme bojovali pro emancipaci Židů, byli jsme vlastně spíš bojovníky pro princip, než pro daný případ“…“při všem mluvení a rozepisování se pro emancipaci Židů cítili jsme přece vždy, jakmile jsme opravdu a činně se Židy se setkali, jenom odpuzování“. Nechť je cokoliv pravdy ve výroku Wagnerově, co věc citu je to přec jen výrok osobní, každý nechť na sobě zpytuje, mnoho-li ve výroku tom je pro jeho osobu pravdy. Avšak spravedlivý, nalézaje třeba vrchovatou míru protivnosti a to odůvodněné, nesmí a nesmí zapomenout, že tak protivnými, jak jsou, učinilo je utrpení.3)

Co se mé osobnosti dotýče, k nenávisti k Židům nemohu se právě tak přiznat, jako se musím přiznat k politickému i národnímu, ale mužnému nepřátelství k nim. “A puncto“ dovedu udat, kdy nepřátelství to počalo, bylo to,

když jsem úplně poznal nesmiřitelně jízlivý, hluboký jich a činný antagonismus proti naší národnosti české a veškerým naším snahám národním a politickým. Jakmile jsem poznání toho došel, stal jsem se, přiznávám se, nesmírně chud ve vnitřku svém, byl jsem oloupen o celý svět ideálů.4). Odkázav víru nejen v součinnost a vzájemnou lásku trpících, nýbrž i víru v nepodmíněnou všeobecnou humanitu a svobodomyslnost v říš poezie, ucítil jsem ledový chlad nepřátelského rozpočtu.

Snad, ba nejspíš, odpoví mně některý žid úšklebkem svým pověstným; k vůli tomu, co ještě později říci chci, přec musím upřímně vyslovit své politování, že jsem ztratil ideálního toho svého názoru o židovstvu. Od dětinstva mělo židovstvo pro mne jen poezii. Pouliční žid, odpočívající s těžkým břemenem svým u nárožního kamene, byl mně malému chlapci předmětem živé soustrasti. Poctivý, krásný jistý čin, jehož jsem byl co dítě svědkem, nechal mne spatřovat v židovstvu ideál poctivosti všestranné. Na školách gymnasijních čítal jsem Židy k nejlepším svým přátelům, rval se za ně ve škole, studoval s nimi ve světničkách a po dumně šerých půdách pražského gheta, kde vše a vše se mně zdálo být poetické, a když jsem po prvé slyšel kolegu jednoho, který co „nationale“ své před celou školou místo obvyklého, stydlavého „israelita“ s unášející pýchou pronesl : “Ich bin ein Jude!“, přiznávám se, teprv jsem se

naučil být rozhodně pyšný na národnost svou, tenkrát hlupcům jen k posměchu sloužící, a hlásit se k ní ostentativně pro život celý. Ostatně-kdož z nás mladíků ideálnějších nebyl by tenkrát smýšlel podobně, kdož by byl z nás nespáchal „ebrejských elegii", jimiž vanuly vzdechy babelských vrb či vzdechy lidu posud hněteného, či nepsal „hymnu na starý národ proroků" a na nejkrvavější oběť surovosti středověké! Židovstvo, „živá ta, věčná hádanka lidských dějin", měla pro nás kouzlo neodolatelné-hádanka se nám rozlušťuje, ústa, na kteráž jsme tiskli políbení nejsvětějšího bratrství, skřivila se v nejprotivnější úšklebek. Kouzlo minulo, poezii jsme obmezili na dobu biblickou a na dobu šerého středověku5) - dnes žijeme v nahé pravdě, v politickém nepřátelství s národem nám ve všem a úplně cizím. V jich politickém nepřátelství nemožno nám vidět, že by bylo následkem dřívějších jich utrpení - cit tedy nemá zde pranic více co dělat.

Ruka naše více se nevztáhne, místo srdce vložil by se do ní úšklebek. Vidíme jej na vás již napřed, jak jej viděl otec Vavřinec vašeho Mosenthala na svých vnoučatech. Vaše tepny nebijí, jen počítají, vaše srdce je sobeckou cizotou vypáleno na uhel a ten - dle slov jednoho z vašich nejnovějších pěvců - nehřeje, jen třísní.

II.

Dvě jsou věci, na které při otázce židovské vždy zase připadnouti musíme: za prvé, že jsou židé zcela svým, určitě vysloveným národem, za druhé, že jsou nám Čechům národem zcela cizím. Nechť oni sami mluví hlavně v Německu a nejvíc ve Vídni a v Praze cokoliv na př. o svém „němectví“, Němci jsou přece právě tak málo, jak jinde zas Francouzi, všude jsou v přední řadě Židy. Mnohdy ovšem přiznávají se v zemích, v kterých právě bydlejí, živě a činně k té či oné straně politické (jejich němectví má také u nás čistě jen ráz politický), k národnosti cizí nepřiznává se ve vnitřku svém z nich žádný, třeba neznal z národního svého jazyka ani slova. Je to právě národ zcela zvláštní, polyglotní, vzdor své roztroušenosti a různojazyčnosti přece uvědoměle sjednocený,6) mající neumořitelné uvědomění národní a jednu velkou národní, mesiášskou svou naději, národ i v tom ohledu „vyvolený“, aby byl kuriositou v ethnografické sbírce tohoto světa.

Židem je každý z nich především, i ten, kdož je indiferentním, nebo jak sami sobě se zálibou říkají „historickým“ jen (sic!) Židem - zkuste slabou stránku i nejlhostejnějšího, uvidíte! Statistika počítá Židy všude zvlášť, ani u nás jich nepřipočítává k Němcům, má k tomu velmi dobré důvody. Nikdy se neřekne „židovský

Němec“, „židovský Polák“, nýbrž jen „polský Žid“, „ruský Žid“ – „českých Židů“ skoro ani není. Angličtí a francouzští Židé vždy se pozdraví co kmenovci, mezi polským a ruským není pražádného nepřátelství národního, rusko - polského.

Velmi jasně vidíme z historie, proč se Židé nerozplynuli v národech ostatních.“Mojžíš7) dal lidu, aby jej ohradil pro všechny časy, nové zákony, se zákony ostatních smrtelníků naprosto se nesnášející; vše je jim nečisto, co nám svato, vše jim dovoleno, co se nám protiví,“ pozoroval již Říman Tacitus. Oni byli vyvoleným, pro všechen ostatní svět vzorným národem, jejich náboženství nebylo jen náboženstvím přiměřeným zcela jim, nýbrž jedině pro cely svět pravé a vzorné, Jehovah sama sebe obmezil na národ jeden, národnost a náboženství bylo totožné u nich. Pokud podrželi náboženství, byla zachována i národnost, v jinémť se národnost jich mravně nezakládala. A nevyhynou-li ze světa náboženství všechna, nerozplyne se dřív židovský národ. Tak rozumím Ahasveru, „věčný Žid“ v tom ohledně zní: „Věčný je Žid!“. Ovšem, přijde doba, kdy i Ahasver si ulehne tam, kde budou pochovány všecky náboženské náhledy o „věčnosti“.

V křesťanství mohlo židovství nalézt své nejpřirozenější pokračování, neučinilo toho.8) Věnovalo mu, jak již mezi

bratry nejnáruživěji se stává, jen palčivou nenávist svou : křesťan nebyl následovníkem žida, byl mu „Edomitou“, modloslužebníkem, naproti němu neplatil více starý zákon o „boží lásce k cizinci“, nýbrž jen zákon opatrnosti: „aby se mír zachoval“. Nepozdravuj Gojima, můžeš-li se vyhnout; dá-li ti kníže jejich peníze co almužnu, přijmi kvůli míru, ale rozdej tajně, aby se kníže nedovědělo, mezi chudé jeho; ze strachu před nepřátelskými následky můžeš modloslužebníku podat i léku, pak ale nikdy zdarma – tak zněly středověké zákony židovské. Cizinec nežil více mezi Židy, nýbrž Žid již mezi cizinci – byl nastoupil druhý svůj a nyní věčný „galuth“ (vypovězení).

„Odmítnutím křesťanství vrhlo se židovstvo zcela v náruč rabbinismu.“ Čtyřicet let po smrti Kristově byly stát i chrám jeruzalémský rozbořeny, theoretická9) organisace zničena, zaslíbená země tak cizí jak celý ostatní svět, národ roztroušen. Roztroušen a na jak dlouho? První vypovězenství byli určili proroci na 70 let, nyní prorocká ústa mlčela. Nebylo naděje, universalistická idea jich náboženství či národnosti neměla v „galuthu“ významu, musila se obmezit; avšak obmezením znovu sílila, zbylť u vědomí každého jednotlivce náboženský psaný i ústní zákon, tím musili se těsně vázat k sobě, chtěli-li se zachovat co celek, národ. „Domácí“ toto zařízení v „galuthu“ převzali rabbini.

Kněží aaronští (jejichž succese posud známa – nejstarší to šlechta lidstva) ztráceli půdu, rabbini obnovili ze středu svého „sanhedrin“, jenž se usadil vedle učených škol, jakéž měly Jope, Tiberias, Babylon, a určili odtud obřady synagog, soudnictví i obecní řád, dle zvyků starých i dle požadavků nepřátelské ciziny. Čtyry století pracovali na obrovském, zákonodárném „thalmudu“ (naučení), v němž dle podání sestaven zákon ústní či druhý, „mišnah“, a vysvětlen poznámkami předních právníků. Když byla práce ta skončena, přestal „sanhedrin“ i národní patriarchové tiberijští : národ mající takový zákonník, který pomýšlel na všechny možné případy židovského života a židovských zájmů, nepotřeboval více úřadu středního, rozptýlen byl přece jednotný.

Zákonu se učit bylo přední povinnosti každého. Neznalý byl jen „amhaarez“, totiž luzou. „Je dovoleno amhaarez i roztrhnout nozdry, i když je den smírů, jenž připadá na sobotu.“ – „Není zákona, který by měl větší cenu než učení se, učení se rovná se všem zákonům ostatním.“ Jídlo, pití, vše bylo přikázaními náboženskými ohraničeno. Thalmud zná těch přikázaní 613, polovice 14. věku již 14000 – při mytí rukou 23, při zabíjení dobytka 177, pro šábes docela 1279!

Náruživým střežením se proti mravně silnějšímu a hmotně násilnému křesťanství vůkol nich a dopodrobným náboženským okutím uvnitř, udrželi se Židé co národ. Nyní již zevnějšího strachu není, vnitřní okovy praskly, Žid nemůže jak dříve žít, nemůže ale také umřít, je dále Ahasverem mezi národy, ale přece národem.10)

III.

Židé žijí všude co národ cizí, u nás co nejcizejší. Vědomí cizosti té není jen u nás, kde má ráz již hotového národního nepřátelství, nýbrž všude. Výtečný jeden pozorovatel německý praví: „Němec může se státi spíše Židem než Žid Němcem. Jsou a zůstanou bodákem vraženým do našeho masa. Nemůžeme obžalovat bodák ten; avšak nikdo se nemůže divit, vzkřikneme-li při bolesti, kterou nám způsobuje, a pozorujeme-li se strachem, jak po každém léčitelském pokusu hnisání dále se šíří.“ Ve Francii, kde již padesáte let těší se všem občanským a politickým právům, neztratili ani špetky svých zvláštností, ani v Paříži ne, kde přec vše cizí za málo jen let již se zgalizuje. Jejich vlastnosti jsou orientální, tedy naprosto jiné než národu evropských. Ovšem má Shylock pravdu, ptá-li se: „Což necítíme mrazu a tepla jako vy? Což nás to nebolí, když nás pálíte?“ – ale velmi mnoho jiného je pranic nepálí, co nás

tuze a tuze bolí. My podrobujeme se těžké práci, on se jí vyhýbá, my s malým výtěžkem jsem již spokojeni, on rozmnožuje své jmění do smrti, my milujeme požitek, jemu je požitkem výdělek, my jsme lehkověrní, on stále nedůvěřivý, my často nestřídmí, on nikdy – zcela jiný člověk, který od nás nepřijal praničeho, od kteréhož my ale učme se ledačemu.

Tisíc let žije mezi námi, pranic se nezměnil, ta nicota vyvolává onu vnitřní nechuť lidu k němu, o které Wagner mluví. V střední Evropě fysiognomie se vyrovnávají, Žid zůstává při své. Evropan může být spíš podoben Židu, než Žid Evropanu, lze říci zase zde. Někdy zdá se, že jednotlivec ztrácí ráz, avšak již syn vrací se zas k prototypům Starého zákona. Dejme mu řasné roucho a sandály a podnes ihned nejpřirozenější stafáží krajin palestinských. Gustav Doré potřebuje vzít ke své ilustrované bibli jen kteroukoli z hezčích židovek a dát jí, sestupující k pramenu Siloah, starožitnou nádobu na hlavu, aby již dobře archaisoval a charakterisoval. Jazyka svého národního nezná, ale jazyky naše mluví a píše pořád co cizí, kterým se nedávno a to dost špatně naučil. „Po židovsku“ mluvit, výraz ten znají ve všech jazycích a všude přibírají jazykovou tu zvláštnost do svého písemnictví co působivý moment nižší komiky. Německá literatura má několikasvazkové spisy, naplněné samými „židovskými deklamacemi“, naše literatura je chudá a

dobrácká jako náš národ, obmezuje se v komice té na jedinou národní píseň a její refrain: „Já vám budu phovím, budethe se dhivím – „ atd.

A jejich duševní součinnost s námi, kterou by byli snad vystoupili mimo pouhý svůj kruh národní? Neznáme ji, známe ve vědě židy jen poloveličiny. Jich Spinoza vyrostl z thalmudu, jich „druhý“ a „třetí Mojžíš“ (Maimonides, Mendelsohn) jsou právě taktéž jejich „Mojžíši“. Mimo lékařskou byla jich věda celé tisíciletí jen spekulativní a obmezovala se na spekulaci mystickou, kabbalistickou atd. Tím nechci říci, že by nyní jim scházelo nadání vědecké, že by jim kdy bylo scházelo, ale dříve měli obtíže, později se jim jiné více líbilo.

Cizota židovská ostřeji než ve vědě cítí se v umění. Umění žádá přirozeného, opravdového nadšení – bůh ví, já neviděl žádného nadšeného Žida, zuřivých je dost. V umění nepřivedl to Žid na nucené „poumělkování“ za jinými. Wagner praví: „Naše celá evropská vzdělanost a umění zůstalo pro Žida taktéž jazykem cizím; jakož u vzdělávaní tohoto s námi se nezúčastnil, neměl také v rozvíjejícím se umění podílu, nešťastný vyhnanec stál naproti němu chladný, ba nepřátelský.“

Slovy těmi odsuzuje Wagner, zajisté hluboký znatel, hlavně židovskou hudbu, moderní židovské skladatele; možno, že místy mluví v knize své zbytečně ostře, avšak

ta vážná slova, jaká mluvil on, nenalezl jsem nikde, kde mluveno proti němu. Mohlo by se co do ostatního umění říci : Židovi na vlastním lidu záleželo víc než na lidu, ve kterém bydlel, co mu bylo do velkých duševních činu evropských? Koncil kostnický měl nanejvýš proto snad pro něho význam, že knížata, světská i duchovní, potřebovala ke koncilu peníze – jakž mohlo ho bolet upálení Husovo, jakž může se zastavit u „Husa“ Lessingova? Čím mohou být českému Židu Reinerovy obrazy na obmítkách pražských kostelů, čím italskému Tizianovo „Nanebevzetí Panny“, čím drážďanskému docela Correggiova „Svatá noc“, když se v ní nenarodil Mesiáš jeho národu? Avšak zde je jiná ještě příčina cizoty, příroda! Žid je právě jiný člověk než Evropan, jeho příliš pohyblivá obrazotvornost nemá klidu, ani nadání pro umění výtvarné. A neměla nikdy! Chrám jerusalemský stavěli féničtí cizinci, socha a obraz byly Mojžíšem zapovězeny, Mojžíšem, který vždy věděl několikeré proč. „Národ židovský nebyl národem umění výtvarného, nýbrž národem výrazu slovního,“ praví Carriére. A skutečně, v žádném umění nevynikli Židé mimo poezii : tytánskou svou poezii v Starém zákoně, bohatstvím v ní na arabských chalifů, nejnověji opět v Německu, ač tuto jen poměrně.

A jakož cize stojí v našem společenském životě, s ledovým chladem vedle našeho umění, takž co cizinci

stojí v historii evropské. Jen ji pozorovali, aby se ranám uhnuli, a kdo z nich měl vliv, užíval ho jen pro sebe neb lid svůj, k čemuž poslednímu měl ze svého stanoviska svaté právo. Řekl jsem dřív, že se leckdy přiznávají k některé straně politické, a to dosti rozhodně : to činí ze své politiky.11) Byli pro francouzskou revoluci vítězící a proti polské revoluci beznadějné, kvůli svému prospěchu; to nevadilo, aby tajně nepodporovali stranu druhou, když v tom byl prospěch. Byli-li pro konsulát ve Francii nadšeni, byli pro císařství ještě nadšenější, a pak dle pořádku zas pro to, co přišlo. U nás se míchají pomocí novin také do politiky, píší, pracují pro „svobodu „ a skutečně se jim podařilo, že „svoboda průmyslová“, „obchodní“, „svoboda tisku“ stala se monopolem jich a těch, kterým oni pomáhají. Co jim záleží na národech, kteří je k tomu ještě tak dlouho hnětli! Oni jsou národ svůj, který má také politiku svou. Ta hledí všude k hmotnému prospěchu, pomocí toho stoupají výš a výš, tradice „národa vyvoleného“, „národa národův“ působí tajně i zjevně dál, snad vidí již v duchu dobu rozhodného svého panství, jakož praví Micheáš : „A budou ostatkové Jakobovi mezi národy uprostřed lidí mnohých jako lev mezi zvířaty lesními a jako lvík mezi stády dobytka; kterýž, když přijde a pošlapá a polapí, není, kdo by vytrhl.“

IV.

Temný středověk vrhá své stíny sice ještě v dobu naši, avšak jakož jeho paměť vždy dál a dále zapadá, také jeho stíny táhnou se za ním. Co v něm Židé zakusili,12) víme; že tím částečně byli sami vinni, nepovíme, alespoň obšírněji ne. Historie mstí všechno. Mnohem dříve, než ze strany křesťanů jedinému z nich se ublížilo, byli oni vinni leckterým mučedníkem křesťanským – při čemž nechceme a la Kounic hned od Golgathy začínat. V Čechách prováděli po hranicích obchod s otroky, Slovanstvu do té doby zcela neznámý, a stalo-li se jim kdy něco nepatrného v Čechách, stalo se to hezky později. A kde jinde se pak co stalo, vedle záští náboženské, kterou věru nenapadne nikoho ani s jedné, ani s druhé strany omlouvat, která je ale stavěla ke křesťanským spolubydlitelům v příkré, žádného styku nedovolující nepřátelství, stalo se to velmi často kvůli lichvě. Obchod v penězích byl již tenkrát v jich rukou, křesťanům koncilie jej přísně zapovídaly. Knížata, obce a jiné vrchnosti bývaly jim tak zadluženy, že bylo k nesnesení; proto také nemírnily pak lid, ba dosti často ho samy popíchly. „Je třeba pomoci proti pijavce lichvě, dobře někdy lisem Židy prohnat, ač ne do krve," bylo pravidlem tenkrát lidí nejdobromyslnějších.

To pominulo. Vyjma stát papežský, již od časů Konstantina „zlé dobrým" ne splácející, a vyjma východ evropský – výminka již jen dočasná – mají všude již

práva národní, občanská. Proto také zcela podle pravidel „galuthu“ či vypovězenství žijí již jen na pohraničních kordonech ruských a v severní Africe. Z bohoslužebného rituálu svého vynechávají prý již od roku 1848 všechny výkřiky bolesti a pomsty, ale do nové doby z onoho galuthu přece přenesli rozhodně pravidlo jedno: „Jdeš-li do vrchu nebo po srázi, nenech pohana nad sebou, aby ti lebku nerozrazil“ – jdou nyní do závratného vrchu, k panství nad lidstvem, a skutečně nenechávají křesťana modloslužebníka výš neb jen vedle sebe. Jako dlouho zadržovaná spoušť vodní vyhrnuli se mocně a najednou a strhli vše sebou. Počítá-li páter Wiesinger šest velmocí evropských: Rakousko, Prusko, Francii, Rus, katolickou církev a revoluční idey, musíme my přičísti sedmou, velmoc všech velmocí : židovstvo. „Nebude vojna,“ řekl pyšně Rotschild, „nedámť peněz!“

Úplná emancipace jich stala se za doby hotové prohnilosti evropské, nejtužšího, posud arci trvajícího rozpadu vlád s národy. Vládám záleželo na zevnějším zdání, na zevnějším lesku osedlaného koně. Hlavně to byli francouzští politikové, kteří, aby se zevně leskl, jako koňař koni dali svému národu trochu utrejchu : demoralisaci. K té bylo třeba peněz a těch měli s dostatek jen Židé. Peníze Židé dali, do proudu samého se nepouštěli, provozovali vedle něho politiku svou, měli z něho svou radost jako Saphir z „Hugenottů“

Meyerbeerových : „Křesťané se mezi sebou melou a Žid k tomu dělá muziku.“ Žid Erekmann-Chatrianův má pravidlo: „Líp ve voze než před koly“ a to je pravidlem Židů všech. Z velkých peněz se dělaly nové, ještě větší peníze, jak známo, a také je známo, že peníze řídí politiku evropskou. Kdyby Židé nepůjčili peněz, musí politikové a diplomaté vyplňovat vůli lidu nebo odstoupit. Proto je dřívější „věřitel králů“ nyní „králem věřících“ a jako dříve mnohý král své Židy, má nyní mnohý Žid své krále.13)

Žid se stal historickým rozvojem mužem lehkého výdělku. Rolníkem není k vůli svého thalmudu; kdekoliv směl zakoupit se, zařídil hned „obchod v pozemcích“. Řemeslníkem není, nemáť z práce samé radost. Je jen obchodníkem, často velmi lehkomyslným výdělkářem. Je-li kdy soudně stíhán, je zajisté k vůli jistému výdělkářství, viz statistiku soudní. On měl a má všecky vlastnosti, aby také z politiky měl výdělek. Výdělek ten je za posledních dvacet let úžasný. Zúčastnili se v něm jen ti z nás, kteří měli vlastnosti židovským obchodním podobné. Výtečný jeden politik a národní hospodář líčí výsledek následovně : „Za ten čas (zmíněných dvacet let) vzrostla v geometrickém poměru moc peněžní, nemající uzdy ni na lidských, ni na národních ohledech, beroucí, aniž by sama pracovala, veškeré výhody svobody průmyslové, utiskující všechnu prácí, nechráněnou a

nespořádanou, i vzmohl se pocit útisku vždy nensnesitelnějšího a strach před příští porobou úplnou. Všech nehod doby té, revolucí, válek, drahoty, krizí v průmyslu i obchodu, vyčerpala moc peněžní zase pro sebe a nově jimi nabubřela. Stala se obrovskou politickou i sociální mocí, kteráž již nyní marně se skrývá za jiným vymyšleným či přepjatým neštěstím. Veškeré „otázky“, „výkřiky“, „reformy“, agitace a demonstrace jsou jen k tomu, aby národové, vlády a veřejné mínění odvrátily se od této jediné velké otázky, aby pravé příčiny všeobecného trapného pocitu se nepoznaly a prostředků pomocných se nevyhledávalo.“…Dělají se finanční operace (v evropských státech), jimiž peněžníci bohatnou, stát i lid chudne. Finanční ministerstva bývají jakoby pumpami, naplňujícími kasy bankéřské na útraty státu. Bankéř koupí papíry lacině a stát je mnohým stříbrem musí zas od něho vykoupit. Pak nechávají bankéři kursy zase klesnouti, laciná koupě zase začíná, až nastoupí zas vykupování drahým stříbrem"“...atd. Každý ví sám, jak až dalece to „bankéřství“ se „židovským obchodem“ souvisí!14)

Z toho také vysvítá, proč pořád ještě říkají, že nejsou emancipováni, proč z každého pošlápnutého oka leckterého svého nestydy dělají hned otázku celého židovstva a otázku moderní kultury. Zdá se skoro, že máme již zcela zvláštní mezinárodní právo – židovské,

„v němž jsou zaznamenány svobody Židů a služební povinnosti křesťanů“, jakž řekl před nedávnem arci „jen“ páter Wiesinger, pravdu ale přece řekl. K tomu, ač proslulý vormský rabbi Grson již v 11.století polygamii u nich zrušil, nesmírně, skoro starotestamentárně se rozmnožují. Množstvím roste jich srdnatost, noví potomci pak nedělí se o staré miliony, nýbrž vydělají si zajisté ještě nové.

Nebezpečí (snad je to nebezpečí zase „historická odplata“, namířená nyní proti nám) je velké a národové musí sobě sami pomoci. Jak? Snad jako v středověku pomáhali sobě pro „nesnesitelné dluhy ?“ Nikoli! Židé, když uplynul rok 1848, nevrátili do svého rituálu znovu staré kletby; neměli více příčin a nemají jich více mít! Ne pronásledování Židů, emancipace od Židů je heslo naše. Ale opatrně, sic slaví oni nové vítězství!

V.

Napoleon pronesl své proroctví: „Evropa bude za sto let buď francouzská, buď kozácká“ – a nikdo se v Evropě nebál. Lady Wilsonowá prorokovala: „Budoucnost patří Židům a mouřenínům“ – a nikdo se o budoucnost nebojí. Přec musíme naproti faktické moci Židů býti opatrní, třebas bychom nevěřili právě Jeremiáši, že „všichni, kteříž sžírají Tebe (Israel), sežráni budou“, neboť by se mohlo stát alespoň místy podle Isaiáše – když už jednou

v citování bible jsme – že „státi budem a pásti dobytek jich a synové naši, že jich oráči a vinaři budou.“

Takovým isaiašským místečkem by mohly být právě Čechy alespoň zrovna tak dobře jak země jiné. Ba spíš než mnohá jiná! A politicky je nyní židovstvo rozhodně proti nám. Nepotřebuji ještě jednou opakovat, co finančně v Rakousku dělá proti nám přímo či nepřímo, nepotřebuji také uvést, jak politicky (cestou žurnalistickou nebo jinou) činní jsou vždy proti, nikdy pro nás. A mám snad líčit jich „blahodárné“ působení vůbec na našem venkově? Neškodilo by, bylo by na výstrahu mnohým, ale mohl bych znaje hlavně jen výsledky, kreslit pouze v obrysech a prosím snažně podrobnější znatele venkovského života, účinných obrázků podali ještě za mne.

Emancipaci českou od Židů hlavně bráti musíme co emancipaci od židovského obchodu, od židovského využitkování cizí práce.

Bylo velmi přirozeno, že obchod dostal se u nás zcela skoro do rukou Židův. Na vesnici má obchod menší rejdiště, v menších městech naších nedostavil se a nezačal zas právě v příznivou dobu. Jeden z krásných výsledků německé kultury byl, že přespříliš rozmnožilo se malých řemeslníků. Naše městečka jsou jich plna, kdyby neměl z nich každý alespoň korec pole (pro který

zas nemyslí dál a neví, kdy má být řemeslníkem a kdy „erteplářem“), ani by se nenajedl. Rok 1848, jenž český lid vybavil takřka teprv z nevolnictví, dal Židům zároveň také emancipaci. Avšak, jak rozdílný byl u obou výsledek! Žid na tu dobu byl již připraven, náš lid teprv se začal rozhlížet po světě. Žid, který se řemeslem beztoho ani nezabýval, začal s řemeslnickým zbožím hned obchod, při dostatečných penězích, náš lid peněz neměl a byl tak „otcovsky“ vychován, že o spolčování se, vůbec o panujícím směru novověkém ani se mu nezdálo. Malý řemeslník byl a je často rád, jen když mu Žid, který, nakoupiv laciných surovin, laciněji než on prodává, za slušnou cenu práci jeho pro svůj sklad odkoupí. S počátku také dodržuje ceny skutečně slušné, pak pro neštěstí nebo lehkomyslnost zaplete se v ochotně mu poskytované zálohy, není pomoci, je v dluzích, je otrokem, musí pracovat za to, co se mu dá – tím pomáhá škodit sám, arci ne bezprostředně, zas jiným. Spolčování tu jedině pomáhá – „spolčujme se!“ je heslo Sládkovského a to je heslo velmi positivní.

„Spolčujme se!“ platí i pro vesničana. Zbohatne-li židovský obchodník v dosti malé vesničce, proč by nemohla vesnička ta podržet svých peněz pro sebe, proč sobě nezřídit svůj obchod v tom zboží, které od cizího obchodníka bere? Mimo to – zbaví se snad velkého útlaku! Takový obchodník mimo zboží své hledí sobě

ještě jiného. Nechť schází sedláku nebo chalupníku cokoli, peníze či dojná kráva či jiné, hned je onen obchodník zde a prodá na úvěr. Na dlouhý úvěr, s nehrubými úroky – skoro ani neupomíná, leda když ví, že nemožno právě platit – ještě připůjčuje v penězích či peněžní hodnotě – a náhle je chalupníček, ba i sedláček v jeho rukou, škrábe se za ušima, je rád, vezme-li věřitel budoucí žeň, která se nyní ještě ani odhadnouti nemůže – pak přijdou daně, nová půjčka, konec je exekuce, nebo stěhování se do Ameriky. Jako v jiných zemích měly by být při berních našich kasách oddíly výpomocné, pomáhající, když rolník peněžné pomoci skutečně potřebuje. Do těch pomůcek státních máme ale ještě trochu daleko a pročež pomáhejme si sami vzájemnými ústavy úvěrnými – „spolčujme se!“

Na jednotlivých pokročilých místech kvete již spolčování, ba má již i ovoce. Založen je hojně, společné továrny pracují, banky se zakládají. Kde se to děje, jsou obchodníci a podnikatelé židovští velmi rozhorleni. Vědí, jak velice se jedná o jich prospěch, a činí, co mohou, aby předešli. Není nic platno, celý národ musí do emancipačního boje – je pravda, bude to tuhý boj, finanční ta síla je obrovská síla, ale svorně produktivní síla národa je obrovštější! Jsou proti nám v každém ohledu, my musíme být na základech těchže principů nové doby proti nim také v každém ohledu. Předně arci

zas v politickém. Kdo se nepřiznává a neosvědčil zcela15) co našinec, buď považován při svém lichocení co politický bojovník. Nezapomeňme, že jsou Židé národem nám zcela cizím, jenž prozatím snad ještě nemůže, jistě ale nechce mít s námi politiku stejnou. Vzhledem k Židům praví Němec Robert von Mohl, že „jsou funkce v státním životě, které žádají celého vlasteneckého srdce a ničím neoddělovanou starost o němectví a stát německý, které žádají muže celého, ne polovičky jeho, a netrpí ani nejmenší pochybnosti co do smýšlení národního." Když již u Němců, stonásob víc u Čechů! Větu Mohlovu pamatujme sobě vůbec a – zvláště pro Židy!

Jan Neruda

Poznámky:

1) Ukázalo se, že židovská otázka emancipací Židů nejen nebyla rozluštěna, ale ještě více zkomplikována.Úplné zrovnoprávnění Židů, jejíchž život byl, je a bude vždy národnímu životu všech evropských národů zcela cizí, ukázalo se být tragickým omylem nedomyšleného boje za vítězství principů francouzské revoluce.

2) Evropské národy nebyly nikdy vůči Židům tyrany. Řídily se správnou zásadou, že host a pán domu nemohou mít stejných práv, že vždy jeden z nich musí ustoupit : buď host nebo hospodář. Skoro ve všech evropských zemích byla instituce inkolátu, jakýsi druh státního občanství, jež ovšem nebylo udělováno tak lehkomyslně, jako se děje mnohdy dnes. Inkolátu v Čechách dostávalo se například teprve poté, když kolonista byl v zemi usazen tak dlouho, že se dalo s pravděpodobností předpokládati, že s novou vlastí srostl a že její zájmy staly se jeho zájmy. Stejně nebo podobně bylo tomu ve všech evropských zemích a všude bylo podmínkou plných politických práv, že cizinec, přijatý do obyvatelského svazku zemského, bude se i co do náboženského vyznání se zemí shodovati. Na příklad v Anglii až do roku 1859 bylo podmínkou politických práv vyznání státní církve anglikánské, stejně bylo i v jiných zemích. S ohledem na úlohu, jakou náboženství hrálo a hraje v životě člověka,

je toto, prý tyranské stanovisko, zcela pochopitelné. Židy žádný národ evropský do svého středu nezval; přesto byli všude pohostinsky přijímáni a čekalo se od nich jen to, co se čekalo od jiných cizinců : že celý svůj život a morálku přizpůsobí životu a mravům své nové vlasti. Nechtěli-li tak učinit, musili nést důsledky právě tak, jako každý cizinec, který by se byl choval jako oni.

3) Běžnou pověrou bylo i přesvědčení, že krásná původně povaha Židů byla zkažena teprve utrpením, jež prožívali, rozptýleni mezi národy cizí rasou i morálkou. Proti tomu stačí poukázat na II. Knihu Mojžíšovou, kap. 3., verš 21-22, text podle bible Kralické z roku 1613, kde židovský kmenový bůh Jahve ústy Mojžíšovými dává tyto instrukce Židům, kteří mají odejít z Egypta.: „A dám milost lidu tomu před očima Egyptských. I stane se, že když půjdete, nepůjdete prázdni. Ale vypůjčí žena od sousedky své a od hospodyně domu svého klínotů stříbrných a klínotů zlatých a roucha; i vložíte to na syny a na dcery své a tak obloupíte Egypt.“

Vidíme, že osobitý způsob, kterým Židé v dávném starověku děkovali se na odchodu pohostinnému národu, neliší se nijak nejen od jejich způsobů středověkých, ale ani od úspěšných operací takových Hirschů, Herzů, Reinachů, Rotschildů, Warburgů, Loewensteinů, Staviských atd.

Ale již v prvé knize Mojžíšově můžeme se poučit, jak Židé dávno před svým utrpením „temného středověku“ zacházeli s národy, které neměly jiného přání, nežli žíti si nimi v pokoji a přátelství. V kapitole 34. čteme, jak synové Jakubovi zachovali se k obyvatelům města Sichem, když syn knížete města podle obyčeje unesl jejich sestru, chtěje se s ní oženit. Princ poslal k nim svého otce Emora, aby požádal o formální svolení k sňatku:

„I mluvil Emor s nimi na tento způsob : Sichem syn můj hoří milostí k vaší dceři; prosím, dejte mu ji za manželku. A spřízněte se s námi: dcery své dávejte nám a naše dcery pojímejte sobě. A bydlete s námi, nebo všecka země bude před vámi i osaďte se a obchod veďte v ní a vládněte jí. Mluvil i Sichem otci jejímu i bratřím jejím: Nechť naleznou milost před očima vašima, dám, co mi koliv díte. Jmenujte mi věno i dary jak chcete velké; jen mi tu děvečku dejte za manželku.“ (II.Moj. XXXIV., 8 – 12.)

Na tu řeč, obsahující nejen čestnou nabídku sňatku, ale i záruky přátelského soužití odpověděli synové Jakubovi, jak čteme ve verších 14. – 29. Téže kapitoly :

„Nemůžeme učiniti toho, abychom dali sestru svou za muže neobřezaného; nebo to ohavnost je u nás. Než na ten způsob vám povolíme : Jestliže se chcete srovnáti s námi, aby byl obřezán každý z vás pohlaví mužského,

tedy budeme dávati dcery své vám a dcery vaše bráti sobě a budeme bydliti s vámi a budeme lid jeden.Pakli neuposlechnete nás, abyste se obřezali, vezmeme zase dceru svou a odejdeme.“

Tedy líbila se řeč jejich Emorovi i Sichemu, synu Emorovu. A nemeškal mládenec učiniti toho; nebo se mu zalíbila dcera Jakóbova. A on nejvzácnější ze všech v domě svého. I přišel Emor a Sichem, syn jeho k bráně města svého, řkouce:

„Muži tito pokojně mají se k nám, nechť tedy bydlí v zemi této a obchod vedou v ní (nebe země jest dosti široká a prostorná před nimi), dcery jejich budeme sobě bráti za manželky a dcery své budeme dávati jim. Než se tento způsob přivolí nám ti muži k tomu, aby bydlili s námi a abychom byli jeden lid: Jestliže obřezán bude každý pohlaví mužského mezi námi, tak jako oni jsou obřezaní. Dobytek jejich a statek jejich, zdaliž nebudou naše? Toliko v tom jim povolme a budou bydliti s námi.“ I uposlechli Emora a Sichema, syna jeho, všichni vycházející branou města jeho. A toť dne třetího, když oni největší bolest měli, dva synové Jákobovi, Simeon a Lévi, bratři Díny, vzav každý z nich meč svůj, vpadli do města a směle pomordovali všechno pohlaví mužské. Emora také a Sichema, syna jeho, zamordovali mečem a vzavše Dínu z domu Sichemova, odešli. Potom synove

Jakobovi, přišedše na zbité, rozebrali město, protože poskvrnili sestry jejich.

Stáda jejich a voly i osly jejich a což bylo ve městě i po poli, pobrali. K tomu všechno jmění jejich a všecky malé dítky jejich, a ženy jejich zajali a vybrali, co kde v domích bylo“

Tak pochodili prostomyslní obyvatelé města Sichem, kteří přece židů neutiskovali, nebyli rasisty, naopak nabízeli těm, kteří přišli do jejich země, pokrevní příbuzenství, jako záruku pokojného soužití. Ale Židé považovali krevní příbuzenství s cizinci za své poskvrnění. A pomstili se za ně, uživše lsti, která jistě nesvědčí o vznešených původně povahových vlastnostech, porušených teprve utrpením.

Tyto verše II. Knihy Mojžíšovy jsou ostatně i jinak zajímavé : aktuálního významu jim dodá, budeme-li na ně pohlížet jako na alegorii. Tedy : Židé přijdou do cizí země, její obyvatelé je přívětivě přivítají, zvou je, aby jejich vlast považovali za svou, aby v ní hledali a nalézali živobytí, ba dokonce je, cizince, chtějí přijmout vzájemnými sňatky do pokrevního svazku kmene. Ale cizinci, místo aby s radostí přijali návrhy tak ušlechtilé, kladou si podmínky. Ano, chtějí být jedním lidem se svými hostiteli; ale jen tehdy, když hostitelský národ přijme jejich mravy a zvyky. Ten to neopatrně učiní, Židé

využijí bolestné a oslabující krize, jež je dříve či později nutným následkem takového nepřirozeného jednání; hostitelský národ je připraven o existenci buď úplně, nebo od té doby místo žití živoří. A tomu se pak říká asimilace.

4) Mohlo-li se stát, že Neruda, poznav pravou povahu židovskou, pozbyl množství ideálů, dokazuje to, že většina ideálů té doby nebyla ideály, ale klamy, falšemi a pokrokovými pověrami, jež byly každému z nás, téměř bez jeho vědomí, vštěpovány nejen výchovou, ale i prostředím.

5) Bohužel, úplná pravda! Co víme, lépe řečeno, co nás kdosi učil o Židech v době biblické a ve středověku, jsou opravdu básně, které mají k historické skutečnosti zatraceně daleko.

6) Uvědomělé sjednocení Židů bývá často popíráno jako směšná báchorka antisemitismu. Uvědomíme-li si však, jaký hluk ozývá se rázem v celém světě, jakmile se kdo dotkne židovských zájmů, jak se ihned k někdy jinak nevídané činnosti pohne celé tak zvané „veřejné mínění“, jak přitom vůbec nerozhoduje, ke které národnosti se Židé, veřejné mínění ovládající, hlásí, nabudeme zcela jiného názoru, nežli je ten, který nám byl záměrně vtloukán do hlavy.

7) Ustanovení Mojžíšova jsou ve skutečnosti jen velmi nepřesným nastíněním zásad, jejichž uzákoněním vytvořili z Israelitů Židy proroci Esdráš a Nehemiáš. Teprve po návratu z babylonského zajetí vzniká cílevědomým pěstěním rasy Žid se všemi těmi vlastnostmi, o nichž se zmiňuje Tacitus.

8) V křesťanství nemohlo Židovstvo najít své nejpřirozenější pokračování, protože křesťanství znamená přímé popření židovství.

9) V době, kdy byl zničen Jeruzalém, nebyli už Židé organizací theokratickou, ovládanou kněžími, ale nomokratickou, ovládanou jedině zákonem. Takovou organizací jsou i dnes. Platí o nich, co napsal Herder ve svých „Unternehmungen des vergangenen Jahrhundertes zur Beförderung eines geistigen Reiches“: „Národ židovský jest a zůstane také v Evropě našemu zemědílu cizím, asiatským národem, poutaným k onomu starému, pod vzdáleným podnebím mu danému a podle vlastního přiznání od něho nerozvížitelnému zákonu.“

10) Židovská asimilace vypadala by tedy v praxi tak, že Židé nepřestali by být národem, ale národy, v nichž by se Židé domněle rozplynuli, byly by požidovštěny duchovně i tělesně. Snadno proto pochopíme, proč právě Židé a vůbec trvalí míšenci jsou nejvýznačnějšími a nejčinnějšími šiřiteli myšlenky setření všech národních a

rasových rozdílů, myšlenky internacionalismu a kosmopolitické humanity.

11) Vidíme i u nás, že Židé jsou mezi nejhorlivějšími zastánci systému liberální demokracie, jehož „svobody, jak Neruda dále píše, znamenají „monopol“ jejich a těch, kteří jim slouží.

12) Jako mnoho jiných „stínů temného středověku“ rozplývá se dnes i bajka o nevinném židovském utrpení v něm. Ve středověkých státech nemohli mít Židé politických práv, protože křesťanské vyznání bylo jejich podmínkou, jak je řečeno již v poznámce č. 3. A právě tak to proslulé „ghetto“, poetický dojemný symbol židovského „utrpení“ ve středověku je jenom bajka. Ghetto, uzavřený způsob života Židů v cizím prostředí, je jejich vlastní národní zřízení, na zákon povznešené proroky Esdrášem a Nehemiášem, který vystavěl kolem Jeruzaléma vysoké hradby se silnými branami a zakázal vstup všem cizincům, „aby očištěn byl národ od všeho cizího“ – neboť styk cizince Žida znečišťoval. Tak žili Židé i jinde v Palestině, uprostřed původního obyvatelstva hetitského a amoritského, které nedovedli a později ani – po návratu z babylonského zajetí – nechtěli asimilovat, tak žili všude v cizině, v Řecku i Říši římské dávno před příchodem Kristovým. A přece ještě dnes budou vám moudře vykládat univerzitní profesoři, že to

byla teprve náboženská nenávist křesťanů k Židům, která nešťastné Židy uzavřela do ghetta! Tu nenávist vzbuzovali Židé svým chováním i svými mravy již u pohanů. I u takových Římanů, kteří s obdivuhodnou náboženskou snášenlivostí umísťovali ve svém Pantheonu sochy všech bohů připojených národů. Byla to nenávist pochopitelná, uvážíme-li, jak se Židé ve 2. Století zachovali třebas na ostrově Cypru, kde byli v tom čase ve většině. – Usnesli se založiti národní stát a proto vyvraždili ostatní obyvatelstvo v počtu 240.000 a aby tento ostrovní stát a nezůstal bez bezpečného zázemí na pevnině, povraždili zároveň 220.000 nežidovských obyvatel města Cereny (Mommsen, Römische Geschichte V., 543). Tak chovali se tam, kde byli silní počtem. „Ve Španělsku sledovali týž cíl s větší opatrností, ale s úžasnou vytrvalostí. Právě za vlády téhož západogotského krále, který je zahrnoval dobrodiním, přivolali tam kmenově příbuzné Araby; bez zášti a jen v naději na zisk zradili svého ušlechtilého ochránce; potom pod kalify nabývali stále většího vlivu a podílu na vládě „soustředili“, jak praví Židům příznivý dějepisec Ileman, „i duševní i hmotné síly úplně do svých rukou“, při čemž ovšem kvetoucí maurský stát duševně i hmotně upadal, což bylo Židům lhostejno, ješto mezitím zase se pevně zahnízdili v křesťanském státě španělském, povolaném nahraditi stát maurský“ ((II. S.Chamberlain, Základy

XIX. Století, I.,327). „Pohyblivý (movitý) majetek země byl všechen v jejich rukou; pozemkový majetek pak přecházel stále více do týchž rukou lichvou a pak zákupem zadlužených šlechtických statků. Od státního tajemníka a finančního ministra dolů všechny úřady, jimž bylo spravovati daně a záležitosti peněžní, byly v rukou židovských. Lichvou bylo jim téměř celé Aragonsko zadluženo. Ve městech byla Židy většina majetného obyvatelstva“ (Ileman, „Die historische Weltstellung der Juden“ str. 24 sl.). Stejně bylo tomu i v Itálii, ve Francii, v Německu, v Rakousku, i u nás, kde stačila na příklad k důkazu pohledávky proti křesťanu přísaha jednoho Žida, kdežto svědectví jednoho křesťana proti Židu nemělo právní účinnosti.

Do okruhu týchž pověr patří rozšířená pověra, že Židé teprve tehdy, když byli náboženskou nenávisti ostatních národů odkázaní na život v ghettu, oddali se peněžní lichvě, protože z jiné hospodářské činnosti byli onou nenávisti vyloučeni. Naproti tomu máme dokumentárně prokázáno, že všechny formy peněžní lichvy, ať jde o lichvu v nejširším smyslu – využívání měny, jež není původní hodnotou, ale jen směnným prostředkem práce a újmy, nebo ve smyslu dnes běžném – zločinné využití špatné hospodářské situace bližního k vlastnímu prospěchu – byly známy Židům už v době prvního babylonského zajetí. Dokonce i formu lichvy, tak

moderně (viz. postup různých židovsko-emigrantských bankovních „domů“) rafinovanou, jako je půjčka zdánlivě bezúročná, při níž se úrok předem sráží ze sumy hotově vyplacené, aniž by se o něm ovšem dlužní úpis zmiňoval, byla dokonale běžná babylonským Židům a nejvíce mezi nimi vynikal „bankéř“ Egibi.

13) Nemá Žid jen své krále, pokračoval s dobou a má i své presidenty.

14) Aby byl dostatečně objasněn způsob židovského obchodování, stačí ocitovat z 2. Stránky úvodu k 115.vydání monumentálního díla geniálního Eduarda Drumonta, zakladatele a prvého parlamentního vůdce francouzské protižidovské strany, „Židovská Francie“: Prostředky jsou různé, výsledek vždy týž. Znovu tu nalézáme vše, co charakterizuje plen : vždy vidíme národ, pracující pro někoho druhého, jenž si přivlastňuje bezohledným systémem finančního vykořisťování plody cizí práce. Nesmírná jmění židovská, židovské zámky a paláce nejsou výtěžkem té nejmenší tvořivé námahy nebo výroby; jsou kořistí rasy panující, uloupenou rase zotročené. Jest na příklad jisto, že rodina Rothschildů, která veřejně přiznává vlastnictví tří miliard franků, neměla jich, když přišla do Francie. Rothschildové neučinili žádný cenný vynález, neobjevili žádné doly, nevzdělávali ani kousek země : to, co dnes mají, vydřeli

bursovními podvody Francouzům, aniž by jim dali cokoliv v náhradu.“

15) Žid nemůže být nikdy zcela našincem. Nakonec vždy dá přednost zájmům své rasy před skutečnými zájmy národa, za jehož „příslušníka židovského náboženství“ často se vydává a v zázračně řídkých případech se jím být upřímně cítí.